

TMG-moottoripurjelentäjän lupakirjan (SPL) lentokoulutusohjelma

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom'ille toimitettu 04.06.2021.

Tämän SPL-lentokoulutusohjelman sisältö täyttää purjelentäjän lupakirjasta annetun EU-asetuksen 2020/358/EU Liitteen III – Osa Part-SFCL – mukaiset vaatimukset TMG-moottoripurjekoneisiin rajoittuvaa purjelentäjän lupakirjaa (SPL) varten.

Koulutusohjelmaa voidaan käyttää TMG-moottoripurjelentokoulutusta SPL-lupakirjaa varten antavissa DTO- ja ATO-koulutusorganisaatioissa edellyttäen, että ne ovat tämän ohjelman viranomaiselle ilmoittaneet TMG-moottoripurjelentokoulutuksessa käytettäväksi ohjelmaksi. Siinä tapauksessa tämä koulutusohjelma on myös DTO- ja ATO-koulutusorganisaatiota sitova.

Yleistä

TMG-moottoripurjelentokoneisiin rajoittuvan SPL-lupakirjan hakijalta vaaditaan DTO- tai ATO-koulutusorganisaatioissa hyväksytysti lentokoulutus [SFCL.130(a)(2)]. Lentokoulutuksen lisäksi vaaditaan teoriakoulutus.

Tämän lentokoulutusohjelman tavoitteena on purjelentäjän lupakirjaa (SPL) varten vaadittavan lentotaidon saavuttaminen TMG-moottoripurjelentokoneella niin, että oppilas läpäisee lupakirjaan vaadittavan lentokokeen.

TMG-moottoripurjelentokoneisiin rajoittuvaan SPL-lupakirjaan vaadittu lentokoulutus voidaan suorittaa eri DTO- tai ATO-koulutusorganisaatioissa kuin siihen vaadittu teoriakoulutus. Lentokoulutuksen antanut koulutusorganisaatio vastaa kuitenkin kokonaistavoitteen saavuttamisesta. Jos teoriakoulutus tapahtuu rinnakkain lentokoulutuksen kanssa, lennonopettajan on huolehdittava siitä, että lento-ohjelman kuhunkin harjoitteeseen liittyvä olennainen teoriaopetus annetaan ennen vastaavaa lennonopetusta.

TMG-moottoripurjelentokoneisiin rajoittuvan SPL-lupakirjan hakijan on oltava vähintään 16 vuotias [SFCL.120]. Yksinlento-oppilaan on oltava vähintään 14 vuotias [SFCL.125(b)].

Lentokoulutusvaatimukset ja hyvittäminen muusta lupakirjasta

[SFCL.130(a)(2)] – SPL-lupakirjan hakijalta (rajoitettuna vain TMG-moottoripurjelentokoneisiin) vaaditaan vähintään 15 tuntia lennonopetusta TMG-moottoripurjelentokoneilla tai purjelentokoneilla, sisältäen:

- (i) vähintään 10 tuntia koululentoina opettaja kanssa, mistä ajasta on vähintään 6 tuntia oltava lennetty TMG-purjelentokoneella (muuhun osuuteen voidaan tarvittaessa käyttää apuna myös purjelentokonetta). TMG-moottoripurjelentokoneella vaadituista vähintään 6 tunnista on vähintään 4 tuntia lennettävä opettajan kanssa,
- (ii) vähintään 2 tuntia yksinlentoa TMG-moottoripurjelentokoneella opettajan valvonnassa,
- (iii) vähintään 45 lento-ohjelmaa (tai hinausta) sekä laskua,
- (iv) vähintään 1 TMG-moottoripurjelentokoneella yksinmatkalentona tehty harjoitus pituudeltaan vähintään 150 km (80 NM) sisältäen yhden laskun pysähtymiseen asti muulle kuin lähtölentopaikalle.

HUOMAUTUS. Tämän SIL TMG-moottoripurjelentäjän lupakirjan (SPL) lentokoulutusohjelman mitoituksessa ja lentokoulutuksen todennäköisesti vaatiman ajan käytössä ei ole pyritty sen mahdollistamiseen Osan Part-SFCL kohdan SFCL.130 mainitseisiin minimintuntimääriin, vaan varmistamaan ohjelmasisällön riittävä kattavuus. Mainittakoon, että aikaisemman kansallisen moottoripurjelentäjän lupakirjan (MGPL) lentokoulutusvaatimuksena on ollut vähintään 25 tuntia. Käytännössä TMG-moottoripurjelennon lentokoulutus SPL-lupakirjaa varten saattaa edellyttää noin 20-30 lentotuntia.

[SFCL.130(b)] – Jos SPL-lupakirjan hakijalla on lentokokemusta päällikkönä muun ilma-alusluokan koneilla (poislukien ilmapallot), mukaan lukien ultrakevytlentokoneet, he saavat lentokokemusvaatimuksestaan hyvitystä 10 % aikaisemmasta päällikkökokemuksesta laskettuna, kuitenkin enintään 7 lentotuntia. Hyvittäminen ei kuitenkaan koske yllä mainittujen kohtien (ii) yksinlentoajan eikä (iv) matkalentoharjoituksen vaatimuksia. Vaadittujen lento-ohjelmien (tai hinausten) sekä laskujen lukumäärästä hyvitys on enintään 10. Hyvityksen myöntämisestä ja sen määrästä edellä mainituissa rajoissa päättää ATO- tai DTO-koulutusorganisaation koulutuspäällikkö hänen nimeämänsä kokeneen lennonopettajan suorittaman arviointilennon perusteella. Koulutuspäällikön on kirjattava myönnettyt hyvitykset oppilaan koulutuskirjanpitoon ja ne on ilmoitettava lentokoulutuksesta annettavassa todistuksessa.

HUOMAUTUS. Oppilaan lentokoulutuksen on mahdollisista hyvityksistä huolimatta katettava lentokoulutusohjelmassa esitetty opetussisältö ja sen edellyttämä taitotaso. Hyvitysten myöntämiseen vaadittavan arviointilennon suorittamiseen tarvittavalla ns. kokeneella lennonopettajalla tarkoitetaan tässä koulutusohjelmassa purjelennonopettajaa jolla on kohdan SFCL.350(c) mukaisesti rajoittamaton FI(S) lennonopettajakelpuus sekä kohdan SFCL.315(a)(4)(iii) mukainen oikeus toimia TMG-moottoripurjelennon opettajana.

Toisesta koulutusorganisaatiosta siirtyvät oppilaat

Oppilaalle, joka siirtyy toisesta Part-SFCL mukaista TMG-moottoripurjelentokoulutusta antaneesta DTO- tai ATO-koulutusorganisaatiosta, voidaan hyvittää hänen SPL-lupakirjaa varten jo saamansa lentokoulutus. Hyvityksen myöntämisestä päättää vastaanottavan koulutusorganisaation koulutuspäällikkö mainittua lentokoulutusta koskevan todistuksen tai muun luotettavan kirjallisen selvityksen sekä lisäksi koulutuspäällikön nimeämän kokeneen lennonopettajan suorittaman arviointilennon perusteella. Koulutuspäällikön on kirjattava myönnettyt hyvitykset oppilaan koulutuskirjanpitoon.

HUOMAUTUS. Luotettava kirjallinen selvitys voi esimerkiksi olla kouluttaneen organisaation antama todistus suoritetusta lentokoulutuksesta tai kopio oppilaan lentokoulutusta koskevasta kirjanpidosta, tai muu luotettava kirjallinen selvitys.

Lentokoulutus – aloittaminen

[AMC 2 – SFCL.130(a)] – Ennen lentokoulutukseen hyväksymistä oppilaalle on ilmoitettava, että ennen ensimmäistä yksinlentoa hänen on hankittava, tai hänellä on oltava, voimassaoleva lääketieteellinen kelpoisuustodistus (Medical Certificate) vähintään luokkaa Class LAPL.

Lennonopetus - yleistä

[AMC 2 – SFCL.130(b)]

- (1) SPL-lupakirjan lentokoulutusohjelmassa on otettava huomioon uhkatekijöiden ja virheiden hallinnan periaatteet ja käsiteltävä myös:
    - (i) lennonvalmistelua koskevat toimet, mukaan lukien lentomassan ja massakeskiön määrittäminen, TMG-moottoripurjelentokoneen tarkastus sekä huoltotoimet, ilmatila ja tutustuminen sääolosuhteisiin;
    - (ii) TMG-moottoripurjelentokoneen kokoaminen, mukaan lukien ohjainpintojen kytkennät (mikäli nämä soveltuvat käytettävälle TMG-konetyypille normaaleina toimenpiteinä)
    - (iii) toiminta lentopaikalla ja laskukierroksessa, menetelmät ja varotoimet yhteentörmäysten välttämiseksi;
    - (iv) TMG-moottoripurjelentokoneen ohjaaminen ulkoisten näköhavaintojen perusteella;
    - (v) hidaslento suurella kohtauskulmalla (kriittisen pienillä lentonopeuksilla), lähestyvien ja täydellisten sakkauksen, sekä syöksykierteen, tunnistaminen ja oikaisu;
    - (vi) lentäminen hyvin suurilla lentonopeuksilla, kierukan tunnistaminen ja oikaisu;
    - (vii) normaalit ja sivutuulella tehdyt lentoonlähdöt;
    - (viii) normaalit ja sivutuulella tehdyt laskeutumiset;
    - (ix) laskeutuminen lyhyelle saralle ja suunnitellut maastolaskut: laskualueen ja pellon valinta, vaarat ja niiden välttäminen laskukierroksessa ja laskussa saralle/pellolle;
    - (x) matkalento käyttäen näkösuunnistusta, suunnistuslaskelmia ja saatavilla olevia suunnistuslaitteita;
    - (xi) termiikkilento paikallisissa olosuhteissa;
    - (xii) pakkotilanteita koskevat menetelmät;
    - (xiii) (ei sovellu TMG-moottoripurjelentokoulutukseen: lentäminen suurissa korkeuksissa)
    - (xiv) toiminta ja menetelmät ilmaliikennepalvelun kanssa ja radioliikenne.
  - (2) Oppilaan lennonopettajan on varmistettava että ennen ensimmäistä yksinlentoa oppilas osaa ja pystyy käyttämään vaadittuja järjestelmiä ja laitteita.
- (SIL) – Suomen Ilmailuliitto edellyttää tässä lentokoulutusohjelmassa, että ennen oppilaan ensimmäistä yksinlentoaan hänen on lennettävä yksinlento tarkastuslento TMG-moottoripurjelentokoneella muun kuin oman lennonopettajansa kanssa. Ensimmäinen yksinlento tehtävä saadaan antaa oppilaalle vasta kun oppilaan oma ja yksinlento tarkastuslennon lentänyt opettaja molemmat ovat sitä mieltä, että oppilas on valmis ensimmäiselle yksinlennolle.

Lennonopetus – sisältö

[AMC 2 – SFCL.130(c)]

- (1) Ohjelmassa esitetty harjoitusten numerointi ja järjestys on ohjeellinen, joskin tarkoitettu helpottamaan koulutusaiheiden opettamista sopivassa järjestyksessä. Harjoitusten suoritusjärjestys ja lentokohtainen sisältö riippuu seuraavista tekijöistä:
  - (i) oppilaan edistyminen ja taidot;
  - (ii) lentoon vaikuttavat sääolosuhteet;
  - (iii) käytettävissä oleva lentoaika;
  - (iv) opetustekniset seikat;
  - (v) paikallinen toimintaympäristö;
  - (vi) harjoitteiden soveltuvuus käytettävälle TMG-moottoripurjelentokonetyypille.
- (2) Lennonopettajan valinnan mukaan joitakin harjoituksia voidaan yhdistää samalle lennolle, tai jotkut harjoitukset voidaan jakaa useampaan lentoon.
- (3) Harjoitukset numero 1-19 on kuitenkin oltava suoritettuina ennen oppilaan ensimmäistä yksinlentoa.
- (4) Jokainen harjoitus edellyttää, että oppilas on tietoinen hyvän ilmailutavan periaatteista ja ilmatilan tarkkailun välttämättömyydestä. Näitä asioita tulee korostaa koko koulutuksen ajan.
- (5) Lista lentokoulutusohjelmaan kuuluvista harjoituksista Harjoitus 1 – Harjoitus 17c, sekä Kertauslento esitetään tämän lentokoulutusohjelman kohdassa *TMG-moottoripurjelento-oppilaan lentokoulutusohjelma ja koulutuskirjanpito*.

(SIL) – Yksinlentotarkastuslento esitetään lento-ohjelmassa harjoituksen numero 19 (pakkolaskut ilman moottoritehoa) jälkeen, mutta se on mahdollista sijoittaa myös tätä myöhempään kohtaan. Harjoitukset numero 1-19 on kuitenkin oltava suoritettuna ennen yksinlentotarkastuslentoa. Yksinlentotarkastuslennon suorittaa muu kuin oppilaan oma lennonopettaja ja sen tarkoituksena on oppilaan riittävän turvallisen taitotason toteaminen yksinlentovaiheen aloittamiseksi. Yksinlentotarkastuslennon suorittavalta lennonopettajalta vaaditaan purjelennon opettajan kelpuus FI(S), joka on voimassa TMG-moottoripurjelentokoneille ja joka on kohdan SFCL.350(c) mukaisesti rajoittamaton.

Lennonopetus – oppilaalta vaadittava lentotaidon taso

[AMC 3 – SFCL.130]

- (1) TMG-moottoripurjelentokoneisiin rajoittuvan SPL-lupakirjan edellyttämässä lentokoulutuksessa oppilaan tulisi pystyä osoittamaan riittävä pätevyys lentokoulutusvaatimuksia käsittelevien harjoitusten 1-23c edellyttämässä suorituksissa, mukaan lukien suoriutuminen yksinmatkalennosta harjoitus 24:
  - (i) käyttäen TMG-moottoripurjelentokonetta sen rajoitusten mukaisesti;
  - (ii) suorittaen kaikki lentoliikkeet pehmeästi ja tarkasti;
  - (iii) toimien harkitusti ja noudattaen hyvää ilmailutapaa;
  - (iv) osaten soveltaa ilmailutietämystään käytäntöön;
  - (v) säilyttäen TMG-moottoripurjelentokoneen hallinnan niin, ettei menetelmän tai lentoliikkeen onnistumista ole missään vaiheessa syytä vakavasti epäillä.
- (2) Seuraavat raja-arvot ovat ohjeellisia ja opettajan on otettava huomioon turbulenttiset olosuhteet sekä käytettävän TMG-moottoripurjelentokoneen käsittelyominaisuudet ja suorituskyky:
  - (i) Korkeus: normaali lento ±50 m (±150 ft)
  - (ii) Nopeus – lentoonlähdössä ja lähestymisessä +25/-10 km/h (+15/-5 KT)
– kaikki muut lennon vaiheet ±25 km/h (±15 KT)

HUOMAUTUS. Edellä mainitut raja-arvot ovat TMG-moottoripurjelentokoneella suoritettavan lentokokeen vaatimuksissa [AMC 1 – SFCL.145(c)] viitattuja raja-arvoja. Koulutuksen aikana on syytä pyrkiä näitä raja-arvoja parempaan tarkkuuteen.

TMG-moottoripurjelento-oppilaan lentokoulutusohjelma ja lentokoulutusta koskeva kirjanpito

Tässä TMG-moottoripurjelentäjän lupakirjan (SPL) lentokoulutusohjelmassa esitetty *koulutuskirjanpidon ulkoasu on ohjeellinen* esimerkki. **Lentokoulutusohjelman asiasisältö**, niillä ehdoin kuin se esitetään, on **velvoittava**.

LENTOKOULU <small>Nimi ja osoite</small>	NIMI	PUHELINNUMERO	SÄHKÖPOSTI
Koulutuspäällikkö			
OPPILAS			
Lähiosoite:			
Oppilaan lennonopettaja(t)			
KOULUTUSTIEDOT			
Lentokoulutuksen tavoite:	Purjelentäjän lupakirja SPL rajoittuen vain TMG-moottoripurjelentokoneisiin	LISÄTIETOJA	
Lentokoulutus alkoi:		LISÄTIETOJA	
Lentokoulutus päättyi:			
Hyvityksiin oikeuttava lupakirja			
Medikaalin numero		Lupakirjan numero	
Koululentojen lukumäärä		Koululentoaika	
Yksinlentojen lukumäärä		Lentoaika PIC	
Yksinlentotarkastuslento		Tarkastanut opettaja	
Yksinmatkalento tehty		Pituus ≥ 150 km	
Lentoonlähtöä/laskua (≥ 45)		Lentotunnit (≥ 15)	
Suositus lentokokeeseen		Lennonopettaja	
Lentokoe SPL hyväksytty		Tarkastuslentäjä	

SIL – TMG-moottoripurjelentäjän lupakirjan (SPL) lentokoulutusohjelman päävaiheet

- Valmistautuminen lennolle – Harjoitukset 1-4
- TMG-moottoripurjelentokoneen ohjaaminen – Harjoitukset 5-15
- Häätätoimenpiteet lennolla sekä epätavalliset lentotilat – Harjoitukset 16-18
- Pakkolaskut ilman moottoritehoa – Harjoitus 19
- Siirtyminen yksinlentovaiheeseen – Harjoitus 20 ja sitä edeltävä yksinlentotarkastuslento
- Purjelentäminen – Harjoitukset 21-22
- Lentosuunnistus ja matkalentämisen perusteet – Harjoitukset 23a-23c
- Yksinmatkalennon suoritus – Harjoitus 24
- Kertauskoululento ja lentokoe

TMG-moottoripurjelentäjän lupakirjan (SPL) lentokoulutusohjelman harjoitukset

[AMC 2 – SFCL.130(c)(5) ja AMC 3 – SFCL.130] – Lentokoulutusohjelmaan kuuluvat tässä esitetyt peruslentokoulutuksen harjoitukset: *Harjoitus 1 ... Harjoitus 23*, ennen ensimmäistä yksinlentoa vaadittava yksilentotarkastuslento ja *Harjoitus 24*. Harjoitusten yhteydessä mainitaan ohjelman lähdeviite AMC:eissa.

TÄYTTÖOHJE. Lennonopettaja vahvistaa koulutuksen edistymisen eri harjoitusten kohdalle kirjaamalla päivämäärän milloin harjoitusta on lennoilla käsitelty ja vahvistamalla nimikirjaimillaan sarakkeisiin OPETETTU / HARJOITELTU / OSAAMINEN oppilaan edistymisen. Yksittäisten lentojen lentoaajat oppilas kirjaa henkilökohtaiseen lentopäiväkirjaansa.	
OPETETTU	= Opettaja on opettanut aiheen tai kerrannut sitä opettamalla
HARJOITELTU	= Oppilas on harjoitellut aihetta opettajan valvonnassa
OSAAMINEN	= Oppilas suoriutuu lentokokeessa vaadittavalla tasolla

Valmistautuminen lennolle (Harjoitukset 1 – 4)

HARJOITUS 1		TMG-moottoripurjelentokoneeseen tutustuminen (maaharjoitus) AMC – Exercises: 1 – 1		
PÄIVÄYS	OPETETTU	HARJOITELTU	OSAAMINEN	
				(i) TMG-koulukoneen esittely
				(ii) Ohjaamoon tutustuminen: mittarit ja laitteet
				(iii) Ohjaimet: sauva, polkimet, lentojarrut, laipat ja trimmi
				(iv) Laskuteline ja sen käyttö
				(v) Koneen järjestelmät
				(vi) Tarkastuslistat ja niiden käyttö, ohjaimet

HARJOITUS 2		Hätätoimenpiteet (maaharjoitus) AMC – Exercises: 2 – 1e		
PÄIVÄYS	OPETETTU	HARJOITELTU	OSAAMINEN	
				(i) Tulipalo maassa tai lennolla: toimenpiteet
				(ii) Moottoripalo, ohjaamopalo ja sähköpalo
				(iii) Toiminta järjestelmien vika- ja häiriötilanteissa
				(iv) Pelastusvälineiden sijainti ja käyttö, hätäpoistumistiet
				(v) Hätäpoistumismenetelmät ja niiden sen harjoittelu
				SIL – Jos koulutuksen aikana varustukseen kuuluu myös pelastuslaskuvarjo, on sen oikea käyttötapa opastettava.

HARJOITUS 3		Lennonvalmistelu ja toimenpiteet lennon jälkeen AMC – Exercises: 3 – 2		
PÄIVÄYS	OPETETTU	HARJOITELTU	OSAAMINEN	
				(i) Lennolle valmistautuminen (briefing)
				(ii) TMG-koneen lentokelpoisuus ja käyttöoikeus
				(iii) Lennolla mukana pidettävät asiakirjat
				(iv) Lennolla tarvittavat välineet, kartat ja tarvikkeet
				(v) TMG-moottoripurjelentokoneen maakäsittely
				(vi) Lentoa edeltävät sisä- ja ulkopuoliset tarkastukset
				(vii) Koneen oikea kuormaus lentomassan ja massakeskiöaseman sallimissa rajoissa
				(viii) Asettautuminen koneeseen, istuimen ja polkimien sekä istuinvöiden säätö
				(ix) Moottorin käynnistys, lämmityskäyttö ja käyntiarvojen tarkastus
				(x) Moottorin koekäyttö; säätöpotkurin hallinta (tarvittaessa)
				(xi) Järjestelmien ja moottorin sammuttaminen
				(xii) TMG-koneen pysäköinti ja sen varmistaminen (esim. ankkurointi)
				(xiii) Asiakirjojen täyttäminen lennon jälkeen

HARJOITUS 4		Tutustumislento			AMC – Exercises: 4 – (-)
PÄIVÄYS	OPETETTU	HARJOITELTU	OSAAMINEN	(i)	Tutustuminen harjoitusalueeseen
				(ii)	Ilmatilan tarkkailu ja sen oikea tekniikka

TMG-Moottoripurjelentokoneen ohjaaminen (Harjoitukset 5 – 15)

HARJOITUS 5		Rullaus			AMC – Exercises: (-) – 3/3e
PÄIVÄYS	OPETETTU	HARJOITELTU	OSAAMINEN	(i)	Tarkastukset ennen rullauksen aloitusta
				(ii)	Liikkeelle lähtö, nopeuden säätely ja pysähtyminen
				(iii)	Moottoritehon käyttö
				(iv)	Suunnan ohjaaminen rullauksessa ja kääntyminen
				(v)	Kääntyminen ahtaassa tilassa
				(vi)	Toiminta seisontapaikoilla ja varotoimenpiteet
				(vii)	Tuulen vaikutus ja ohjainten käyttö rullauksessa
				(viii)	Pinnan laadun vaikutus rullaukseen (tasaisuus, eheys, liukkaus tms.)
				(ix)	Sivuperäsimen käytön vapaa liike
				(x)	Opastemerkit rullaavalle koneelle
				(xi)	Lennon- ja moottorinvalvontamittareiden tarkastukset rullauksen yhteydessä
				(xii)	Yhteydenpito ja ilmoitukset; lennonjohtoselvitykset (tarvittaessa)
				(xiii)	Hätätoimenpiteet rullauksessa: jarru- ja ohjausvika

HARJOITUS 6		Ohjainten vaikutus			AMC – Exercises: 5 – (-)
PÄIVÄYS	OPETETTU	HARJOITELTU	OSAAMINEN	(i)	Ilmatilan tarkkailu
				(ii)	Visuaalisten vertailukohtien ja kiitopisteiden käyttö
				(iii)	Ohjainten vaikutus suorassa lennossa ja kallistuksessa
				(iv)	Nokan korkeus horisontissa ja korkeusperäsimen vaikutus
				(v)	Koneen pituuskallistuksen ja ilmanopeuden välinen yhteys
				(vi)	Lentojarrujen, laskusiivekkeiden (jos käytettävissä) ja laskutelineen (mikäli sisään vedettävä) käytön vaikutukset

HARJOITUS 7		Ohjainten yhteiskäyttö ja kallistuksen hallinta			AMC – Exercises: 6 – (-)
PÄIVÄYS	OPETETTU	HARJOITELTU	OSAAMINEN	(i)	Ilmatilan tarkkailu
				(ii)	Siivekkeiden ja sivuperäsimen jatkuva vaikutus
				(iii)	Ohjainten yhteiskäyttö
				(iv)	Kallistuksen hallinta suoran lennon ja keskikallistuksen välillä

HARJOITUS 8		Suora vaakalento		AMC – Exercises: 7 – 4
PÄIVÄYS	OPETETTU	HARJOITELTU	OSAAMINEN	
				(i) Ilmatilan tarkkailu
				(ii) Suora lento ja sen säilyttäminen
				(iii) Suora lento suurella nopeudella
				(iv) TMG-koneen luontainen pituusvakavuus ja sen toteaminen
				(v) Pituuskallistuksen hallinta ja trimmin oikea käyttö
				(vi) Sivuttaiskallistuksen hallinta ja suunnan säilyttäminen, trimmaus
				(vii) Ilmanopeus: nopeuden tarkkailu ja hallinta sekä lentäminen valituilla nopeuksilla ja tehon käyttäminen
				(viii) Nopeuden ja lentoasun muutokset suorassa vaakalennossa (käytettävän TMG-koneen mukaisesti)
				(ix) Mittareiden käyttäminen lentotilan hallinnan apuna

HARJOITUS 9		Nousu		AMC – Exercises: (-) – 5
PÄIVÄYS	OPETETTU	HARJOITELTU	OSAAMINEN	
				(i) Nousun aloittaminen, valitun kohoamisnopeuden sekä suurimman kohoamisnopeuden säilyttäminen, siirtyminen takaisin vaakalento
				SIL – Pituusohjaus ja sen hallinta sekä trimmaus
				(ii) Nousu valittuun lentokorkeuteen ja korkeuden säilyttäminen
				(iii) Matkanousu
				(iv) Nousu laskusiivekkeet tai sisäänvedettävä laskuteline (mikäli nämä käytettävissä) alhaalla ja paluu normaaliin nousuun
				(v) Nousu jyrkimmällä nousukulmalla
				(vi) Mittareiden käyttäminen nousun hallinnan apuna
				(vii) Lentäminen valituilla nopeuksilla ja tehon käyttäminen
				(viii) Nopeuden ja lentoasun muutokset suorassa vaakalennossa (käytettävän TMG-koneen mukaisesti)
				(ix) Mittareiden käyttäminen lentotilan hallinnan apuna

HARJOITUS 10		Korkeuden vähentäminen		AMC – Exercises: (-) – 6
PÄIVÄYS	OPETETTU	HARJOITELTU	OSAAMINEN	
				(i) Siirtyminen liukuun, nopeuden ja valitun vajoamisnopeuden sekä moottoritehon hallinta liu'un aikana ja paluu takaisin vaakalento
				(ii) Liuku valittuun valittuun lentokorkeuteen ja korkeuden säilyttäminen
				(iii) Liuku teho päällä, liuku tyhjäkäynnillä sekä matkalentoliuku; moottoritehon ja lentonopeuden vaikutus korkeuden vähentämisessä
				(iv) Sivuluisu (mikäli soveltuu käytettävälle TMG-konetyypille)
				(v) Mittareiden käyttäminen liu'un hallinnan apuna
				(vi) Liuku moottori pysäytettynä

HARJOITUS 11		Kaartaminen		AMC – Exercises: 8 – 7
PÄIVÄYS	OPETETTU	HARJOITELTU	OSAAMINEN	
				(i) Ilmatilan tarkkailu
				(ii) Tahattoman kallistuksen vaikutus ja kallistuksen korjaus
				(iii) Ohjaaminen keskikaartoon
				(iv) Jatkuvan keskikaarron hallinta
				(v) Kaarrosta oikaisu
				(vi) Virheet kaarrossa (luistaminen, kallistuksen ja nopeuden hallinta)
				(vii) Kaartoon soveltuva ilmatilan tarkkailu
				(viii) Nousukaarrot
				(ix) Liukukaarrot
				(x) Sivuluisukaarto (mikäli soveltuu käytettävälle TMG-konetyypille)
				(xi) Kuulan käyttö, puhdas lentäminen
				(xii) Mittareiden käyttäminen kaarrossa ja sen oikaisussa
				(xiii) Kaarto määräsuuntaan; suuntahyrrän tai kompassin käyttö

HARJOITUS 12		Lentoonlähtö		AMC – Exercises: 11 – 9
PÄIVÄYS	OPETETTU	HARJOITELTU	OSAAMINEN	
				(i) Lentoonlähtötarkastus
				(ii) Lentoonlähtö vastatuuleen
				(iii) Kannuspyörän tai nokkapyörän (TMG-konetyypin mukaisesti) oikeaoppinen kevyttäminen
				SIL – Trimmaus ja suunnan säilyttäminen lentoonlähdössä
				(iv) Sivutuuli lentoonlähtö
				(v) Toimenpiteet lentoonlähdön aikana ja sen jälkeen
				(vi) Lyhyen kentän ja pehmeän kentän lentoonlähdön menetelmä ja toteutus; ml. suoritusarvolaskelmat
				(vii) Melunvaimennusmenetelmä

HARJOITUS 13		Hidaslento		AMC – Exercises: 9a – 8a
PÄIVÄYS	OPETETTU	HARJOITELTU	OSAAMINEN	
HUOMAUTUS. Harjoituksen tarkoituksena on oppia tunnistamaan mahdollinen tahaton lentäminen hyvin hitaalla nopeudella (suurella kohtauskulmalla, lähellä sakkauskohtauskulmaa), opetella säilyttämään kone oikeassa asennossa myös lennettäessä hitaasti sekä TMG-moottoripurjekoneen vakaa hallinta palattaessa normaalille lentonopeudelle.				
				(i) Varotoimenpiteet ja ilmatilan tarkkailu
				(ii) TMG-moottoripurjelentokoneen hidaslento-ominaisuuksien esittely
				(iii) Hallittu hidastaminen hyvin hitaalle nopeudelle (suurelle kohtauskulmalle) ja oikaisu siitä
				(iv) Täyden tehon lisäys ja koneen oikean asennon hallinta normaalin nousunopeuden saavuttamiseksi

HARJOITUS 14		Sakkaus			AMC – Exercises: 9b – 8b
PÄIVÄYS	OPETETTU	HARJOITELTU	OSAAMINEN		
				(i)	Hyvä ilmailutapa sakkausten harjoittelussa
				(ii)	Varotoimenpiteet ja ilmatilan tarkkailu
				(iii)	Lähestyvä sakkaus, osasakkaus ja sen tunnistaminen ja oikaisu
				(iv)	Suora sakkaus ja sen piirteet, tunnistaminen ja oikaisu ilman tehon käyttöä ja tehonkäytön kanssa
				(v)	Sakkaus kaarrossa ja sen oikaisu.
				(vi)	Sakkauksen oikaisu koneen kallistuessa siivelleen
				(vii)	Sakkauksen lähestyminen kun kone on lähestymis- tai laskuasussa
				(viii)	Kuormitusmonikerran vaikutus sakkausnopeuteen, tunnistaminen ja oikaisu

HARJOITUS 15		Laskukierros, lähestyminen ja lasku			AMC – Exercises: 12 – 10
PÄIVÄYS	OPETETTU	HARJOITELTU	OSAAMINEN		
				(i)	Laskua edeltävät tarkastukset
				(ii)	Laskukierrosmenetelmät, myötätuuliosa ja perusosa
				(iii)	Ilmatilan tarkkailu ja menetelmät törmäysten välttämiseksi
				(iv)	Lähestyminen ja lasku; laskut moottori tyhjäkäynnillä sekä moottoritehoa käyttäen
				(v)	Kannus- tai nokkapyöräkoneen oikeaoppinen hallinta laskussa (TMG-konetyypin mukaan)
				(vi)	Tuulen vaikutus (tuuleikkaus/wind shear sekä tuuligradietti) lähestymis- ja istumisnopeuksilla
				(vii)	Tähtäyspisteen määrittäminen
				(viii)	Liukukulman hallinta, lentojarrujen ja laskusiivekkeiden (mikäli käytettävissä) käyttäminen
				(ix)	Lähestyminen ja lasku normaalissa vastatuuleessa
				(x)	Sivutuuli lähestyminen ja sivutuulilasku
				(xi)	Lähestyminen ja lasku moottori pysäytettynä
				(xii)	Lyhyen kentän ja pehmeän kentän laskeutumisen menetelmä ja toteutus
				(xiii)	Lähestyminen ja laskeutuminen ilman laskusiivekkeitä (mikäli soveltuu käytettävälle TMG-konetyypille)
				(xiv)	Lasku päätelineille (mikäli soveltuu käytettävälle TMG-konetyypille)
				(xv)	Keskeytetty lähestyminen ja ylösveto
				(xvi)	Melunvaimennusmenetelmät
					HUOMAUTUS. Nokkapyörälaskutelineellä koulutetun TMG-moottoripurjelentäjän siirtyminen kannuspyörällä varustettuihin TMG-moottoripurjekoneisiin tulee turvallisuussyistä tehdä kaksipaikkaisella koneella annettavan eroavaisuuskoulutuksen kautta.

Hätätoimenpiteet lennolla ja epätavalliset lentotilat (Harjoitukset 16 – 18)

HARJOITUS 16		Syöksykierteen ja kierukan tunnistus ja välttäminen		AMC – Exercises: 10 – (-)
HUOMAUTUS. Koneen liikehtimistä koskevat lentokäsikirjan rajoitukset sekä lentomassaa ja massakeskiöasemaa koskevat laskelmat on otettava huomioon.				
PÄIVÄYS	OPETETTU	HARJOITELTU	OSAAMINEN	(i) Varotoimenpiteet ja ilmatilan tarkkailu
				(ii) Sakkkaus ja sen oikaisu alkavan syöksykierteen tilasta (kun kone kallistunut tahattomasti noin 45° siivelleen)
				(iii) Alkavan täydellisen syöksykierteen tunnistaminen ja oikaisu
				(iv) Täysin kehittyneen syöksykierteen tunnistaminen
				(v) Vakiomenetelmä syöksykierteen oikaisemiseksi
				(vi) Opettajan aiheuttamat häiriöt lähestyvän syöksykierteen aikana
				(vii) Kierukan tunnistaminen
				(viii) Kierukan oikaisu
				(ix) Syöksykierteen ja kierukan erottaminen toisistaan
				SIL – Käytettävän TMG-moottoripurjelentokonetypin ominaisuudet ja rajoitukset on otettava syöksykierteitä koskevassa koulutuksessa huomioon. Mikäli ohjaaminen täysin kehittyneeseen syöksykierteeseen ei ole mahdollista, kohtine (iii) ja (iv) käsittelyä on täydennettävä näiden aiheiden kuvaamisella teoriassa.

HARJOITUS 17		Jyrkät kaarrot ja oikaisu epätavallisista lentotiloista		AMC – Exercises: 14 – 11
PÄIVÄYS	OPETETTU	HARJOITELTU	OSAAMINEN	(i) Jyrkät kaarrot (kallistus 45° tai enemmän) vaakakaartoina ja liukukaartoina
				(ii) Sakkauksen ja syöksykierteen välttäminen jyrkissä kaarroissa ja näiden oikaisu
				(iii) Oikaisut epätavallisista lentoasunnoista sekä kierukasta

HARJOITUS 18		Hätätoimenpiteet		AMC – Exercises: (-) – 9/10e
PÄIVÄYS	OPETETTU	HARJOITELTU	OSAAMINEN	(i) Keskeytetty lentoönlähtö (kiitotiellä)
				(ii) Moottorihäiriö lentoönlähdon jälkeen
				(iii) Keskeytetty lasku (istuttaminen) ja ylös veto
				(iv) Keskeytetty lähestyminen
				SIL – Hätätoimenpiteiden ja -tilanteiden kouluttamisessa ja harjoittamisessa on kiinnitettävä riittävästi huomiota opetus- ja harjoitustilanteen turvallisuuteen. Opettajan on huolehdittava tarvittavasta turvamarginaalista ja otettava huomioon myös oppilaan suorituksen mahdolliset virheet.

Pakkolaskut ilman moottoritehoa (Harjoitus 19)

HARJOITUS 19		Pakkolaskut ilman moottoritehoa (tyhjäkäyntilaskuina)		AMC – Exercises: (-) – 13
PÄIVÄYS	OPETETTU	HARJOITELTU	OSAAMINEN	
				(i) Pakkolaskumenetelmät
				(ii) Laskupaikan valinta ja varautuminen valitun paikan vaihtoon
				(iii) Liitomatka
				(iv) Laskukuvion suunnittelu pakkolaskupaikalle
				(v) Ratkaisukohdat pakkolaskun edetessä
				(vi) Moottorihäiriön edellyttämät toimenpiteet
				(vii) Häätäilmoituksen tekeminen radiolla
				(viii) Perusosa
				(ix) Loppulähestyminen
				(x) Lasku
				(xi) Toimenpiteet laskun jälkeen
				SIL – Pakkolaskuharjoitukset tulee tehdä lentopaikalle ja ne on suunniteltava harjoitusten turvallista suorittamista silmällä pitäen. Muu liikenne on myös otettava huomioon.

SIL – Siirtyminen yksinlentovaiheeseen (Yksinlentotarkastuslento ja Harjoitus 20)

YKSIINLENTOTARKASTUSLENTO			
HUOMAUTUS. Yksinlentotarkastuslento on lennettävä ennen ensimmäistä yksinlentoa (H20). Sitä ennen on tämän koulutusohjelman mukaiset harjoitukset numero 1-19 oltava suoritettuina. Yksinlennoille vaaditaan voimassaoleva lääketieteellinen kelpoisuustodistus.			
PÄIVÄYS	TARKASTANUT	TULOS	
			Tavoitteena on todeta oppilaan taitojen valmius yksinlentoon TMG-moottoripurjelentokoneella:
			(i) Yleiskuva oppilaan kokonaissuorituksesta ja kyvystä selviytyä yksinlennon vaatimuksista TMG-koneella
			(ii) Käynnistys, rullaus
			(iii) Lentoonlähtö, nousu ja siirtyminen vaakalento
			(iv) Ilmatilan tarkkailu ja sopeutuminen muuhun liikenteeseen
			(v) Suora lento ja kaarto, nopeuden hallinta
			(vi) Hidaslento, sakkauksen tunnistus ja oikaisu
			(vii) Lennonsuunnittelu sen edetessä ja liittyminen laskukierrokseen, radioliikenteen hallinta
			(viii) Laskukierros ja loppulähestyminen
			(ix) Läpilaskut
			(x) Loppulasku ja lennon päättäminen

HARJOITUS 20		Ensimmäiset yksinlennot paikallislentoina		AMC – Exercises: 13 – (-)
PÄIVÄYS	VALVONUT OPETTAJA	ARVIOINTI		
			(i) Opettajan ohjeet oppilaalle, mukaan lukien lentoa koskevat rajoitukset	
			(ii) Tietoisuus paikallisesta harjoitusalueesta ja sitä koskevista rajoituksista	
			(iii) Lennolla vaadittujen välineiden käyttö	
			(iv) Yksinlennolla harjoiteltavat aiheet	
			(v) Massakeskiöasema yksinlennolla ja sen vaikutus koneen ohjattavuuteen	
			(vi) Lennonopettajan valvonta lennon aikana ja palautteen antaminen oppilaalle	

Purjelentäminen (Harjoitukset 21 – 22) – Oppilaan purjelentokoulutukseen (SPL) on kuuluttava ainakin yksi purjelentotapa. Opettajan tulee valita se paikallisten olosuhteiden mukaisesti. SIL – Minimivaatimuksena on termiikkilennon kouluttaminen.

HARJOITUS 21		Moottorin sammuttaminen ja käynnistäminen lennolla sekä purjelentäminen		AMC – Exercises: 15a – 12
PÄIVÄYS	OPETETTU	HARJOITELTU	OSAAMINEN	
				(i) Moottorin jäädyttäminen ja sammuttamista edeltävät toimenpiteet
				(ii) Moottorin sammuttaminen lennolla; potkurin lepuuttaminen (käytettävän TMG-konetyypin mukaan)
				(iii) Purjelentäminen TMG-moottoripurjekoneella <ul style="list-style-type: none"> - Ilmatilan tarkkailu - Termiikin etsiminen ja tunnistaminen - Liittyminen termiikkiin - Termiikkiin keskittäminen - Poistuminen termiikistä
				(iv) Moottorin käynnistäminen uudelleen
				(v) Turvallinen päätöksenteko moottorin käynnistämiseksi tai käynnistysyrityksen hylkäämiseksi
				HUOMAUTUS. Termiikkilentoa koskeva osuus (iii) voidaan vaihtoehtoisesti suorittaa purjelentokoneella.

HARJOITUS 22		Ennalta suunniteltu maastolasku		AMC – Exercises 16 – 14
PÄIVÄYS	OPETETTU	HARJOITELTU	OSAAMINEN	
				(i) TMG-Moottoripurjelentokoneen liitomatka
				(ii) Maastolaskun suorittaminen etäällä lentopaikasta (valmistelut aina ratkaisukorkeuteen asti)
				(iii) Tilanteet joissa maastolasku on välttämätön
				(iv) Olosuhteet lennolla
				(v) Laskualueen valinta eri tilanteissa: <ul style="list-style-type: none"> A. lentokenttä B. käytöstä poistettu lentopaikka C. tavallinen pelto
				(vi) Tuulen suunnan määrittäminen
				(vii) Laskeutumissuunnan valinta
				(viii) Laskukierroksen suunnittelu ja sen olennaiset tarkistuspisteet
				(ix) Lähestyminen, laskukierros ja lasku
				(x) Toimenpiteet maastolaskun jälkeen
				SIL – Maastolaskua käsittelevä harjoituksen osuus (v)–(ix) on järjestettävä turvallisesti. Lähestymistä ja laskua koskeva osuus (viii)–(ix) voidaan tehdä myös lentopaikalle sovelletuna. Muu liikenne on otettava huomioon.

Lentosuunnistaminen ja matkalennot (Harjoitukset 23a – 23c) – TMG-moottoripurjelentokoulutukseen SPL lupakirjaa varten on kuuluttava ainakin yksi vähintään 150 km (80 NM) pituinen yksinmatkalento, joka sisältää laskun pysähtymiseen asti muulle kuin lähtölentopaikalle.

SIL – Lentosuunnistusta ja matkalentämistä käsittelevät aiheet tulee kouluttaa ennalta opettajan kanssa lennettävällä, yhdellä tai useammalla, matkakoululennolla. Yksinmatkalennon järjestelyt ja valvonta on tehtävä koulutuksesta vastaavan DTO-/ATO-koulutusorganisaation menettelytapojen mukaisesti.

HARJOITUS 23a		Lentosuunnistus ja matkalento		AMC – Exercises: 17a-c – 15a
PÄIVÄYS	OPETETTU	HARJOITELTU	OSAAMINEN	
				(i) Matkalennon suunnittelu
				A. Sääennusteet ja vallitseva sää
				B. Karttojen valinta ja valmistelu:
				(1) Reitin valinta
				(2) Ilmatilan rakenne
				(3) Turvalliset korkeudet
				C. Laskelmat:
				(1) Magneettiset suunnat ja lentoajat reitille
				(2) Polttoainelaskelmat
				(3) Kuormaus- ja massalaskelmat
				(4) Suoritusarvolaskelmat
				D. Ilmailutiedotuspalvelu:
				(1) NOTAMit ym.
				(2) Radiotaajuudet
				(3) Varalentopaikkojen valinta
				E. Koneen asiakirjat ja lentokelpoisuus
				F. Lentoa koskevat ilmoitukset:
				(1) Lentoa edeltävät toimenpiteet
				(2) Kirjallisen lentosuunnitelman tekeminen
				(ii) Lähtövalmistelut
				A. Lennolla tarvittavien välineiden sijoittelu koneessa
				B. Lentoonlähtömenetelmät
				(1) Korkeusmittariasetukset
				(2) Yhteyden ottaminen valvovaan ATS-elimeen valvotussa ilmatilassa (tai harjoittelu simuloidusti mikäli valvottu ilmatila ei ole saavutettavissa)
				(3) Lentoonlähdon jälkeisen suunnan määrittäminen ja asettaminen
				(4) Laskettujen aikatarkastuspisteiden huomiointi
				(iii) Lentäminen reitillä
				A. Korkeuksien ja suuntien säilyttäminen
				B. Määräaikaisten ja suuntien uudelleen arviointi tarpeen mukaan
				C. Lennon edistymisen seuranta ja kirjaukset
				D. Radioliikenne ja yhteydenpito
				E. Sääolosuhteiden seuranta ja minimi lennon jatkamisen kannalta
				F. Päätöksenteko lennon aikana
				G. Siirtyminen valvotun ja valvomattoman ilmatilan välillä
				H. Suunnitellulta reitiltä poikkeamisen menetelmät
				I. Epävarmuuden tilanne sijainnin määrittelyssä
				J. Toimenpiteet eksymisen sattuessa
				JATKUU

HARJOITUS 23a		Lentosuunnistaminen ja matkalento (jatkoa)		AMC – Exercises: 17a-c – 15a
PÄIVÄYS	OPETETTU	HARJOITELTU	OSAAMINEN	(iv) Saapumista ja laskeutumista koskevat menetelmät
				A. Yhteyden ottaminen valvovaan ATS-elimeen valvotussa ilmatilassa (tai sen harjoittelu simuloitusti jos toimitaan valvomattomassa ilmatilassa)
				B. Korkeusmittariasetukset
				C. Liittyminen laskukierrokseen
				D. Lentäminen laskukierroksessa ja lasku
				E. Rullaus ja pysäköinti
				F. Lentosuunnitelman päättäminen (tarvittaessa)
				G. TMG-koneen paikoituksen varmistaminen (esim. ankkurointi)
				H. Tankkaus ja öljyn määrä
				I. Lennon jälkeen tarvittavat toimenpiteet ja asiakirjojen täyttö

HARJOITUS 23b		Suunnistusongelmat matalalla tai rajoitetun näkyvyyden vallitessa		AMC – Exercises: (-) – 15b
PÄIVÄYS	OPETETTU	HARJOITELTU	OSAAMINEN	(i) Toimenpiteet ennen korkeuden vähennystä
				(ii) Riskit matalalla (esimerkiksi esteet ja maasto)
				(iii) Vaikeudet kartanluvussa
				(iv) Tuulen ja turbulenssin vaikutukset
				(v) Tilannetietoisuus ympäristöstä (törmäysten välttämiseksi esteisiin tai maahan)
				(vi) Meluherkkien alueiden välttäminen
				(vii) Liittyminen laskukierrokseen ja lasku
				(viii) Laskukierros ja lasku huonossa säässä
				SIL – Harjoitusta ei ole tarkoitettu järjestettäväksi huonon lentosään vallitessa.

HARJOITUS 23c		Radiosuunnistuksen perusteet		AMC – Exercises: (-) – 15c
PÄIVÄYS	OPETETTU	HARJOITELTU	OSAAMINEN	(i) GNSS-laitteen (GPS) käyttö
				A. Reittipisteiden ja kenttien valinta
				B. Kohtilento ja poislenno reittipisteestä GPS-näytön perusteella, tilannetietoisuus
				C. Virheilmoitukset
				(ii) VHF/DF tai muun radiolaitteen käyttö (mikäli käytettävissä tai simuloituna harjoitteluna)
				A. Saatavuus, AIP ja taajuudet
				B. VDF-radioliikenne, menetelmät ja yhteydenpito
				C. QDM hankkiminen ja kohtilento
				(iii) Reitti- ja lähestymisalueutkien käyttö
				A. Saatavuus ja AIP
				B. Tutkajohdettuna lentämisen menetelmät ja yhteydenpito ATS-elimeen
				C. Ohjaajan velvollisuudet
				D. Toisiovalvontatutka (SSR)
				(1) Transponderit (toisiotutkavastaajat)
				(2) Transponderikoodin valinta
				(3) Transponderin kyselyt ja Reply-toiminta

LISÄHARJOITUKSIA (tarvittaessa)				Harjoitusten aiheita
PÄIVÄYS	OPETETTU	HARJOITELTU	OSAAMINEN	

Matkalentosuoritus yksin

SPL-lupakirjan TMG-moottoripurjelentokoulutukseen tulee kuulua ainakin yksi vähintään 150 km (80 NM) pituinen yksinmatkalento, joka sisältää laskun pysähtymiseen asti muulle kuin lähtölentopaikalle. Ennen yksinmatkalentoa on yksinlentotarkastuslento sekä matkalentoja käsittelevät koululennot Harjoitus 23a – 23c oltava suoritettuna.

HARJOITUS 24	Matkalento TMG-moottoripurjelentokoneella yksin (≥150 km)		SFCL.130(a)(2)(v)(B)
PÄIVÄYS	VALVOJA	ARVOSTELU	LENTOREITTI

Kertauskoululento ja lentokoe – SPL-lupakirjaa varten vaadittavan lentotaidon varmistaminen lennonopettajan toimesta ja valmistautuminen lentokokeeseen.

KERTAUSLENTO	Kertauskoululento opettajan kanssa (tarvittaessa)		
PÄIVÄYS	HARJOITELTU	OSAAMINEN	Kertauskoululennon tarkoituksena on lentokoulutukseen kuuluvien ja lentokokeessa vaadittavien taitojen kertaus ja harjoittelu lentokokeeseen valmistautumiseksi.

LENTOKOE		Lentokoe tarkastuslentäjän FE(S) kanssa [SFCL.145 ja AMC1 – SFCL.145]	
PÄIVÄYS	TULOS	TARKASTUSLENTÄJÄ	Lentokoetta koskevat vaatimukset ks. SFCL.145 sekä AMC1 – SFCL.145. Lentokokeen järjestämisestä vastaa oppilaan kouluttaneet DTO/ATO organisaation koulutuspäällikkö.

Liite A – Esimerkki lento-ohjelman harjoitusten jaksotuksesta eri lennoille

Lentokoulutusohjelmassa esitetyt harjoitteet ovat lähtökohtaisesti loogisessa järjestyksessä. EASA:n soveltamisohjeet AMC2 – SFCL.130(c)(5) ja AMC1 – SFCL.150(b)(c) eivät kuitenkaan täsmennä harjoituksia määrätyille lennoille. Oppilaan lennonopettajalle jää näin ollen vapautta ajoittaa uusia aiheita oppilaan edistymisen mukaan.

Alla esitetään eräs esimerkki, miten uusia harjoitusaiheita voisi jaksottaa eri lennoille jos oppilaan nopea edistyminen sen sallii. Koululentojen lukumäärää ei ole rajoitettu. Lentoonlähtöjen ja laskujen lukumäärää koskeva SPL-lupakirjan vähimmäisvaatimus (≥ 45) on otettava huomioon, esimerkiksi harjoittelemalla niitä läpilaskuina. Edistymiseen voi yksilöllisyyden lisäksi vaikuttaa myös koulutukseen käytettävä TMG-moottoripurjelentokone. Koululennon suositeltu pituus on noin 30-60 minuuttia ja oppilaan lentoaika saman päivän aikana enintään 2 tuntia ilma-aikaa. Samana päivänä lennettävien koululentojen välillä on oltava riittävä, vähintään 1 tunnin mittainen tauko. Mikäli päivittäistä enimmäiskoulutusaikaa on koulutuspäällikön hyväksymistä syistä tarpeen jatkaa, on lennonopettajan varmistettava, että oppilaan vireystaso säilyy oppimistuloksen saavuttamisen kannalta riittävänä. Perusteet koulutusajan ylittämiseksi on merkittävä oppilaan koulutuskirjanpitoon.

LENTO n:o ALKAEN	HARJOITUS	LENTO n:o ALKAEN	HARJOITUS
0. Maassa	H1 – H2 – H3	16.	Yksinlentotarkastuslento
1.	H3 – H4	17.	H20
2.	H5 – H6 – H7	18.	H20 – H15
3.	H8 – H15	19.	H20 – H15
4.	H8 – H9 – H10 – H15	20.	H20 – H15
5.	H11 – H15	21.	H20 – H15
6.	H12 – H15	22.	H21
7.	H15	23.	H22
8.	H13 – H14 – H15	24.	H15
9.	H15	25.	H23a
10.	H16 – H17 – H15	26.	H23b
11.	H15	27.	H23a – H23c
12.	H18	28.	H24
13.	H19 – H15	29+. →	KERTAUSTA
14.	H15		
15.	KERTAUSTA		